

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Clavdii Espencei Theologi Parisiensis De Evcharistia, Eivsque Adoratione, Libri Qvinque

Esponce, Claude d'

Parisiis, 1573

Cap. III. Eucharistia catholicis superuenientibus asseruata, missa, &
participata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30397

panis quoque speciem seruari diutius prohibitam, quod ea, licet serius, etiam mucescit. Has autem arculas Græci Latinique præci vocauerunt, vt & hodiè que vocant Ciboria & Cibotia. Sint autè prophanis scriptoribus *κιβώρια* & *κιβώτια*, folianè vasculorum, an vascula foliorum instar, post Horatium, Plinium, Dioscoridem, Athenæum, Cælium &c. Philologis & Lexicis Græcis & Latinis relinquo disputandum. Sic in libro Pontificum, pōtificum vitis, & alibi legimus Symmachum I. in Basilica S. Andree vel Syluestri, vel Martini (huius enim nihil refert) argenteum fecisse ciborium librarum cxx. & Gregoriū I. ad B. Apostolum Petrum, alterum super altare posuisse cum columnis quatuor ex argento puro, in eundem vsu, hoc est, sacramenti asseruationem. Et Zonaras scribit, Imp. Iustiniano, Ecclesia magna iam absoluta & consecrata, magnum globum terræ motu cecidisse, eoque casu *κιβώριον* sacræ mensæ cum ea contritum.

*Ciboria,
Cibotia.*

Tom. 3.

*Eucharistia superuenientibus Catholicis asseruata,
missa, & participata. Cap. 1111.*

Everunt & alia in Ecclesia veteri venerabilis Eucharistiæ tum in templis asseruandæ, tum etiam aliò atque aliò missitandæ rationes. Apparet enim ex historia Ecclesiastica Episcopis Catholicis Romani aliunde ventitantibus Romanos episcopos non hanc tantum vt sospitibus tesseram, sed & quidè multò magis vt cōmunionis & Catholicismi symbolū solènitè trāsmisisse. Sic Ireneus in Ieiuniosa illa, vt ita loquar, siue Paschali controuersia scribit ad Victorem I. papā & martyre, Præcesores, ait, tui Rom. Episcopi, aliter quàm nos Pascha licet obseruantes, nostratibus Episcopis suo more atq; secus quàm vos, id obseruantibus, Eucharistiā tamen miserūt, cuiusq; illis ministeriū pacis & honoris ergo Romæ permiserunt. Quem morem in legē abiisse, conicere est ex cōstitutione Melciadis papæ iudè & martyris, vt ex Episcopi cōsecratu oblatiões propter hæreticos (haud dubiè interno scēdos) dirigeretur per Ecclesias (indubiè Catho-

*Euchari-
stia episco-
pis catholi-
cis missa.*

Euseb. 5.

24.

Nicephor.

4. 39.

Concil.

tom. 1.

*Euchari-
stia super-
uenientibus
data.*

licas) Renarrant liber Pontificalis, Bedæ & Adonis Martyrologia: Et qui ad Damasum aut Rusticum Narbonensem fertur Hieronymi liber de septem gradibus Ecclesiæ, in sexto, qui sacerdotum est. Eucharistiã, inquit, iam pridem per presbyteros benedictam, si usus exegerit, episcopi accipere debent, neque id ad iniuriam reuocare, quod à minori ea scilicet sit benedicta. Nec dico, presentibus & altari Episcopis astantibus, presbyteros posse sacramenta conficere (eorum, credo, iniussu) Sed si forte usus exegerit, ut venientes ad Ecclesiam sacerdotes (episcopi) eisdem quibus horis oblatio aut parata nõ sit, aut etiam offerri non possit, non debent episcopi repudiare Eucharistiã, si ponatur in altari, quam accipi oportet propter Christum, quoniam corpus Christi est. Hæc ille. Vbi audis Eucharistiã iam pridem ab alio confectam aduentori episcopo porrigi solitam, & hunc in usum antè parari. Idem videtur sanxisse de diaconis Concilij Niceni canon XIII. ut Eucharistiã vel ab episcopo aut presbytero præsentem sumerent, vel si non fuissent in præsentem episcopus aut presbyter, proferrent ipsi & manducarent, ab illorum scilicet altero prius cõsecratam (nam idem canon negat diaconos sacrificij huius offerendi habere potestatem) & in usum petentium aut petiturorum cum aliorum, tum diaconorum asseruatam. Et si non est dissimulandum hanc particulam non esse in fonte Græco, nec in alia translatione, vbi ponitur hic canon in ordine XVIII. & à Gratiano eundem canonem citante prætermitti. Sit igitur coniectura locus hic, non argumentum necessarium. In hunc externorum, inquam, aduenientium & peregrinorum, nec tantum in ægrotorum usum, Eucharistiã etiam in episcopis, nedum in templis diligenter olim seruari solitam apparet, de templis quidem, præter superiora, ex Concilij Turonens. II. sub Pelagio I. canone 3. Ut corpus Domini in altari, non in armario sub crucis titulo componatur. Nec ita post sub Gregorio I. Pelagij successore Gregorius episcopus Turonensis, eius & æqualis & amicus, miraculorum in gloriam sanctorum martyrum, capite quo scribit non esse tractanda sacra animo polluto, scribit & inter alia, idque in adolescentia sua

*Diaconi
Euchari-
stiam ab a-
lio cõse-
cratam & as-
seruatã su-
mebant.*

*Distin. 93.
can. Per-
uenit.*

*Euchari-
stia etiam
in episcopis
asseruata.*

*Lib. 1.
cap. 86.*

sua gestum audiuisse, In Ricomagensi vico ciuitatis Ar-
 ueouæ, die festo S. Polycarpi martyris, lecta (eius) pas-
 sione, cū reliquis ex canone sacerdotali lectionibus, ad-
 ueniente tempore ad sacrificium offerendum, Diaconū *Turris sa-*
 accepta turre, in qua ministerium (vel potius mysteriū) *cramenta-*
 Dominici corporis habebatur, ferre cœpisse ad hostium, *ria.*
 ingressūque templum, vt eam altari superponeret, ela-
 psam de manu, in aëre latam, & sic ad aram accedentem,
 manu non potuisse assequi, quòd in conscientia, credo,
 pollutus esset, &c. Hic conicere est sacramentum in tem-
 plo confectum, in Episcopium, Episcopi domicilium, tē-
 plo vicinum in turricula aut arcula sacramentaria, mitti
 solitum, ibidemque asseruari, donec iterum die solenni
 ad publica missarum solennia in basilicam referretur.
 Ferri autem & referri, haud opinor sine reuerentia soli-
 tam, & ferentium & spectantium.

*Eucharistia ad monachos delata, & in eorum
 usum asseruata. Cap. V.*

Erit & Eucharistiæ asseruandæ gestandæque
 occasio, monachorum quoque solitudo, vt
 hominum vbiq; olim potius quàm in oppi-
 dis, & nusquam magis quàm in desertis mo-
 rantium. Qui, cum laicorum pars essent ali-
 quandiu purissima, & alij rarius, sepius alij, quotidie qui-
 dam communicarent, conicere est presbyteros, quos illi *Euchari-*
 apud se ordinarios non habebant, aut aliunde, siue ex vi- *stia ad mo-*
 cinis vrbibus aut vicis proficiscētes, Eucharistiam prius *nachos de-*
 ibidem consecratam ad eos deportare fuisse solitos, aut *lata, & a-*
 ad monasteria profectos ibi conficere, & confectam so- *pu*
 litariis illis pro suo cuique modo ac tempore vtendam, *er*
 ac proinde asseruandam relinquere. Palladius in vita Ab- *nata.*
 batis Or. Viris, ait, magnis mos est, nihil carnis admitte- *Cap. 9.*
 re, priusquam spiritale alimentū animæ tradiderint, hæc *Euchari-*
 autem est Christi cōmūio. In vita Apollo Abbat, Nos *stia ante*
 inquit, osculatus, lauit, orauit & hortatus est ad refectio- *omnem ci-*
 nem. Hoc autē faciebat omnibus fratribus qui ad ipsum *bum quoti-*
 veniebant. Qui etiam cum ipso erant fratres, alimoniam *diana.*
Cap. 52.